

Sudska praksa: Da li je dozvoljeno ispitivati osumnjičenog prilikom vršenja rekonstrukcije događaja?

U relevantnom dijelu presude presude Vrhovnog suda FBiH broj 01 0 K 005852 14 Kžk od 6. 11. 2014. godine, se navodi:

“Naime, u smislu odredaba člana 232. stav 2. u vezi sa stavom 1. i u vezi sa članom 107. ZKP FBiH rekonstrukcija događaja predstavlja procesnu radnju, koju u toku istrage može preduzeti tužitelj kako bi provjerio do tada prikupljene dokaze ili utvrdio činjenice koje su značajne za ocjenu njihove vjerodostojnosti, odnosno provjerio poznate činjenice i uporedio ih sa takvim dokazima ili utvrdio neke nove okolnosti koje bi mogle biti od značaja za krivični postupak koji je vođen protiv optuženog (tada osumnjičenog). Pri tome treba ukazati, da je u toku istrage bilo moguće sudjelovanje optuženog (tada osumnjičenog) u ovakvoj procesnoj radnji samo pod uvjetom ako on na to dobrovoljno pristane. Iz zapisnika o rekonstrukciji događaja Kantonalnog tužiteljstva... broj T... od 28.12.2012. godine ne proizilazi, da su prije njenog održavanja optuženi (tada osumnjičeni) i njegov branitelj pristali da sudjeluju u toj procesnoj radnji, jer u tom pogledu nema nikakvih konstatacija na pomenutom zapisniku. Naprotiv, optuženi je tek nakon što je priveden na mjesto događaja, kako je to navedeno u tom zapisniku upoznat ‘da će sve radnje biti auto-vizuelno snimljene, a o čemu se upoznaje i branitelj osumnjičenog T M advokat, te se poučavaju da imaju pravo da zatraže reprodukovanje snimka kako bi provjerili datu izjavu osumnjičenog’. Dakle, sam početak rekonstrukcije ukazuje na ozbiljne nedostatke njenog provođenja, jer nema dokaza da je optuženi u njoj dobrovoljno sudjelovao, već da je protivno njegovom pravu da nije dužan da pruža dokaze protiv sebe (princip *nemo prodere se ipsum*) uključen u izvođenje ove procesne radnje. Radi toga, u zapisniku o rekonstrukciji događaja je konstatovano, da je optuženi (tada osumnjičeni) izjavio da će u prisutnosti svog branitelja ‘dobrovoljno i svjesno dati izjavu’ o inkriminiranom događaju. To jasno ukazuje, da je prilikom obavljanja ove procesne radnje tužitelj potpuno izgubio iz vida, da se rekonstrukcija događaja ne vrši radi ispitivanja optuženog, kako je to postupljeno u konkretnom slučaju. Uostalom, prema konstatacijama na zapisniku broj T... od 15. 12. 2011. godine optuženi je već bio detaljno ispitan, pa radi toga nije trebalo zakazivati rekonstrukciju događaja, a niti to može biti njena svrha, jer predstavlja radnju dokazivanja koja se sastoji u planskom obnavljanju pojedinih elemenata inkriminiranog događaja i preuzima na temelju do tada prikupljenog dokaznog materijala sa mjesta događaja (zapisnika o uviđaju, foto-dokumentacije i dr.), koji u ovom slučaju uopšte nisu korišteni i iskaza svjedoka uključujući i osumnjičenog ako na to pristaje, a što sve mora biti u funkciji provjere tih dokaza ili utvrđivanja činjenica i okolnosti. Pošto tužitelj nije postupao u smislu naprijed navedenog, već je faktički na rekonstrukciji ispitivao optuženog (tada osumnjičenog), a da ga prema konstatacijama na zapisniku o rekonstrukciji događaja

nije upozorio u smislu odredbe člana 92. stav 2. tačka c) ZKP FBiH, da ukoliko dadne iskaz u prisustvu branitelja, da je takav njegov iskaz dopušten kao dokaz na glavnoj raspravi i da bez njegove saglasnosti može biti pročitana i korištena na glavnoj raspravi, onda je jasno da je to nezakoniti dokaz. To je uostalom propisano u stavu 6. naprijed pomenutog člana u kome je navedeno, ako je postupljeno protivno odredbama toga člana, da se onda na iskazu optuženog (tada osumnjičenog) ne može zasnovati sudska odluka. Kako prema tome, nema dokaza da je optuženi (tada osumnjičeni) dobrovoljno učestvovao u rekonstrukciji događaja, a niti mu je tužitelj dao potrebna upozorenja i kako se zbog toga radi o defektnom dokazu, onda se u smislu člana 11. stav 2. ZKP FBiH na njemu ne može zasnovati sudska odluka, pa je ovaj sud prihvatio prigovor branitelja i iz dokaznog materijala kao nezakoniti dokaz izdvojio naprijed pomenuti zapisnik o rekonstrukciji. Pošto je u odredbi člana 11. stav 3. ZKP FBiH propisano, da sud ne može zasnovati svoju odluku na dokazima koji su dobijeni na osnovu nezakonitih dokaza u smislu naprijed pomenute zakonske odredbe iz stava 2. istog člana, to je i u ovom pogledu uvažen prigovor branitelja optuženog, pa je kao nezakoniti dokaz iz dokaznog materijala izdvojen i video-snimak rekonstrukcije događaja.”